

A nemzeti fenntartható fejlődési stratégia – szakmai konferencia az ÖKOTECH-en

Az ÖKOTECH, a 7. Nemzeti környezetvédelmi és kommunális szakkiállítás 2007. november 6-9. között került megrendezésre a HUNGEXPO Budapesti Vásárcsopontban. A szakkiállításon az érdeklődők közel 200 cég kínálatáról kaphattak áttekintést a környezetvédelem és a fenntartható fejlődés, ezen belül a hulladékgazdálkodás, a vízgazdálkodás, a levegőtisztaság-védelem, a megújuló energiák és kapcsolódó szolgáltatások témaköreiben.

A kiállításon a környezetvédelem technikai hátterének bemutatkozása mellett a következő szakmai programok is várták az érdeklődőket:

- A klímaváltozás hatása a vízbázisokra
- Nemzetközi konferencia a hulladékká vált gépjárművekről
- Német nap: Megújuló energiaforrások gyakorlati hasznosítása
- Svájci technológia és know-how Magyarországon
- A biológiai hulladékkezelés németországi tapasztalatai
- Határon átnyúló környezetvédelmi együttműködések
- Innovatív brit és magyar vízkezelési technológiák
- A környezetvédelmi igazságügyi szakértő feladatai

Az egyik legsikeresebb szakmai konferenciát közel 80 résztvevővel az EOQ MNB Környezetvédelmi Szakbizottsága és a Környezettudatos Vállalatirányítási Egyesület (KÖVET-INEM Hungária) rendezte a „Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégiája (NFFS)” témakörben. A konferencia levezető elnöki teendőit Vagdalt László a KÖVET-INEM Hungária elnöke, az AUDI Hungária Motor Kft. Környezetvédelmi vezetője látta el. A színvonalas rendezvényen öt, témájában egymásra épülő előadás hangzott el a fenntartható fejlődés általános problematikájából kiindulva, a közelmúltban elkészült, „Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégia (NFFS)” összefoglalásán, a Stratégiai Környezeti Vizsgálatok gyakorlati módszereinek ismertetésén, a „Vállalatok Társadalmi Felelőssége (CSR)” elveinek felvázolásán keresztül a

vállalati fenntarthatóság egy kipróbált módszerének a svájci eredetű BUWAL-eljárás gyakorlati tapasztalatainak ismertetéséig.

Az előadások lényege a következőkben foglalható össze:

Dr. Varga Lajos (EOQ MNB): „A fenntartható fejlődés kérdései” című előadásában egyrészt az 1983-ban létrehozott, Az ENSZ Környezet és Fejlődés Világbizottsága (az ún. „Brundtland Bizottság”) definíciójából indult ki, amely szerint „A fenntartható harmonikus fejlődés a fejlődés olyan formája, amely a jelen igényeinek kielégítése mellett nem fosztja meg a jövő generációját saját szükségleteik kielégítésének lehetőségétől”. Az előadás másik alapvetése az a közismert megfigyelés volt, amely szerint a múlt század utolsó évtizedeiben általánossá vált globalizációs jelenségek, az áruk és szolgáltatások, a tőke, a munkaerő és az információ szabad áramlása mellett megjelent az „ökológiai problémák szabad áramlása” is. Ez utóbbi jelenség bizonyítására az előadó a döbbenetes példák hosszú sorát ismertette a mai világhelyzet fenntarthatatlanságát bizonyítva társadalmi, gazdasági, technológiai, pénzügyi és természeti szempontból.

Dr. Molnár Ferenc (Nemzeti Fejlesztési Ügynökség): A Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégia (NFFS)

Az előadó ismertette az NFFS kidolgozásának közel öt éve tartó, és az Európai Unió 2006. június 16-i csúcstalálkozóján elfogadott megújított EU Fenntartható Fejlődési Stratégia életbelépése után felgyorsult bonyolult hazai folyamatát. Az NFFS kialakításának alapfelfogását az interszektorális szemlélet, a hosszú távú, stratégiai keretdokumentum-jelleg, a három kiemelt fejlesztési dimenzió (környezeti, társadalmi és gazdasági) egymással egyensúlyban, összhangban történő fejlesztésének igénye jellemzi. Az NFFS kidolgozását az NFÜ és a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium (KvVM) olyan egyenrangú partnerkapcsolatban végezte, amelyben az első helyi felelős az NFÜ volt. A 2007. februárjá-

ban elkészült a Stratégia belső tervezői munkaváltozata, amelyet szakértői véleményezés, átdolgozás, és közigazgatási egyeztetés után a Kormány 2007. április 25-én megtárgyalt és társadalmi egyeztetésre bocsátott.

Az újabb átdolgozás után a július 27-i kormányülés döntött az NFFS elfogadásáról és az EU Bizottságnak történő megküldéséről. A Stratégia 2007. őszén került az Országgyűlés elé a KvVM elsőhelyi felelőssége mellett, az elfogadás után kerül sor az akciótervek kidolgozására és az intézményrendszer kialakítására. Az előadó kitért a hazai Fenntartható Fejlődés Alapindikátor Rendszernek (FAJR) az EUROSTAT koordinációjával jelenleg folyó kialakítására.

Dr. Szilvácsku Zsolt (RESPECT Consulting): Stratégiai környezeti vizsgálatok (SKV-k) alkalmazása – tapasztalatok és lehetőségek

Az előadó a két lehetséges SKV megközelítésből indult ki:

- A hatás-irányultságú megközelítésekből, amelyek a környezeti hatásvizsgálatok módszertanán alapulnak és figyelmük középpontjában a várható hatások minél precízebb meghatározása áll, ezt a KHV (Környezeti Hatásvizsgálat) módszertanának továbbfejlesztése révén kívánják elérni.
Jellemzők:
 - = értékelési eljárások, értékelhető tervváltozatok;
 - = következmények bevonása, hatások elemzése;
 - = tanulmány összeállítása, társadalmi egyeztetés;
 - = írásalapú megjelenítés, az értékelés eredményeit előtérbe helyező jelentés.
- A döntés-irányultságú megközelítés, ahol
 - o A figyelem középpontjában a tervezési és programozási döntéshozatali folyamatokhoz történő kapcsolódás, illetve a környezeti szempontok minél erősebb integrációjának elérése áll.
 - o Ezen megközelítés a célját a stratégiai- és policy-elemzések, valamint a döntéselemzés, döntés-előkészítés módszertanára építve próbálja elérni.

Jellemzői:

- = környezeti szempontok integrálása;
- = szempontok megfogalmazása;
- = napló, jelentés;
- = kommunikáció, megbeszélés alapú egyeztetési folyamatok, követési program

A Stratégiai Környezeti Vizsgálatok előnyei:

A jó minőségű SKV folyamat tájékoztatja a tervezőt, a döntéshozót és az érintett lakosságot a döntések fenntarthatósági alapelveknek való megfelelésegről, hozzásegít a megfelelő alternatívák megtalálásához és egy átlátható, nyitott döntéshozatali folyamatot biztosít. Ezzel erősíti a döntések hiteles-

ségét és elősegíti a projektszintű vizsgálatok költség- és időbeli hatékonyságát.

Kapusy Pál (KÖVET): A fenntartható fejlődés és CSR a KÖVET felfogásában.

Az előadás a fenntarthatóság és a CSR (a vállalatok társadalmi felelőssége) fogalmi értelmezése és összehasonlítása után a fenntartható (felelős) vállalat és az egészséges vállalat jellemzőit kísérelte meg egymásnak megfeleltetni. Ennek alapján a gazdasági fenntarthatóság igényét a vállalati életképességgel, a környezeti fenntarthatóságot a felelős vállalati magatartással, a társadalmilag értelmezett fenntarthatóságot a munkatársakkal és a környezet humánus szempontjaival felelteti meg egymásnak. Azt előadó a továbbiakban számos szemléletes gyakorlati példát ismertetett a vállalati felelősségvállalásra az anyagfelhasználás csökkentése, a munkakörülmények javítása, a korrupció elutasítása stb.. terén. Az előadás során szemléletes képet kaphattunk a vállalati felelős magatartás, illetve a fenntarthatóság iránti elkötelezettség szintjeiről a kezdeti elutasító magatartási formáktól a javuló teljesítményeken, az integráción keresztül a vezető szerep eléréséig.

Torma András (AUDI Hungária Motor Kft.): A vállalati fenntarthatóság egyik eszköze: a BUWAL-módszer.

Az AUDI Hungária Motor Kft. (AHM) ugyan már hosszabb ideje rendelkezik ISO 14001-es tanúsítvánnyal és EMAS-regisztrációval, viszont ezekre építve folyamatosan továbbfejleszti környezetmenedzsment rendszerét (MR). A KMR fejlesztések során következetes rendszerszemléletű megközelítésre építve, robosztus módszereket a megfelelő környezeti céloknak megfelelően alkalmazva, a gyenge láncszemeket megszüntetve és az állandó jogszabályi megfelelést biztosítva folyamatosan javítani igyekszik környezeti teljesítményét.

Ennek a törekvésnek megfelelően eredményesen alkalmazzák a német eredetű BUWAL-módszert. Az alapvetően emisszió-orientált rendszer célja a különböző Környezeti Teljesítmény-értékelő (KTE) indikátorok aggregálása egy mérőszámba, majd az aggregált mutató (indikátor) viszonyítása a környezeti problémakörökhöz.

Az előadás szemléletes módon ismertette a BUWAL-eljárásnak a földgáz felhasználása, és a logisztikai alkalmazás terén a gyakorlatban megtett lépéseit és eredményeit.

Az elhangzott rendkívül érdekes előadásokat több hozzászólás és vita követte. A konferencia eredményesnek és sikeresnek mondható, néhány előadás részletes közlését javasoljuk a Minőség és Megbízhatóság-ban.

A Nyírségvíz Zrt.-nél ülésezett a Nemzeti Minőség Klub

A Magyar Nemzeti Minőségi Díjas és IIASA-Shiba Díjas cégek képviselőit, a Nemzeti Minőség Klub tagjait októberben Nyíregyházán a Nyírségvíz Zrt. látta vendégül.

A Nyírségvíz Zrt. az 1990-es évek második felétől indult el a minőség útján, amelynek egyik eredményeként 2006-ban átvehették a Magyar Nemzeti Minőségi Díjat. A cég nem állt meg a fejlődésben, hanem dinamikusan tovább halad az európai kiválóság felé, hiszen következő lépésként 2008-ban pályáznak az EFQM Kiválóság Díjra.

A Minőség Klub programja rendhagyó volt: a Nyírségvíz Zrt. képviselői sokat gondolkodtak azon, hogy inkább a vállalatot mutassák be személyes látogatás keretében, vagy esetleg előadásokon keresztül adják át mindazt a szakmai tudást, tapasztalatot, gyakorlati ismereteket, amelyeket az évek során szereztek. Végül választásuk az előadássorozatra esett, amely a résztvevők visszajelzései alapján kiváló döntésnek bizonyult: komoly szakmai előadások várták a vendégeket, amelyek kifejezetten gyakorlatiasak voltak, nagyon sok területet megismerhettünk a cég életéből, az egyes területen dolgozó munkatársak előadásában.

Sugár Karolina, a Szövetség a Kiválóságért Közhasznú Egyesület elnöke köszöntötte a résztvevőket, és a nap elején rövid, aktuális összefoglalót nyújtott az EFQM Kiválóság Díj 2007. évi eredményeiről, a Klub történetéről, a Szövetség a Kiválóságért Közhasznú Egyesületről, végül előre felhívta a figyelmet a Nemzeti Minőségi Klub következő, jubileumi ülésére. Ezt követően *Mikó Dániel*, Nyíregyháza Város Tanácsnoka köszöntötte a szakembereket a város nevében, amely több minőségdíjas szervezettel is büszkélkedhet, sőt, maga a város is már számos elismerésben részesült fejlesztéseiért. Bátorította a résztvevőket, ha idejük engedi, nézzék meg a várost, amelynek szépségeit, értékeit a mai napig sokan nem ismerik igazán.

Móricz István, a Nyírségvíz Zrt. vezérigazgatója is köszöntötte a vendégeket és megnyitotta a

szakmai napot. A köszöntő után a szakmai program első előadója *Vadnay Ákos* műszaki vezérigazgató-helyettes volt, aki röviden bemutatta Szabolcs-Szatmár-Bereg megye legnagyobb vízi közművét, a Nyírségvíz Zrt.-t. „Minőségi munkát csak minőségi környezetben lehet végezni” mottójuknak köszönhetően nem csak a cég eredményei, hanem maguk a telephelyek is külön elismerésben részesültek: a központ „A város legszebb közintézménye, parkja” címet, míg a szennyvíztisztító telep a Lampl Hugó díjat („Legszebb és legkorszerűbb technikát alkalmazó”) nyerték el.

Móricz István vezérigazgató előadásában megismerhettük a Nyírségvíz Zrt. minőség-útját. A 90-es évek második felében indultak el, először a BPR-módszert alkalmazva átvizsgálták és újrászervezték a folyamatokat. Következmenyként növekedett a munkafegyelem, a hatékonyság és javult az ügyfélszolgálat is. A sok audit, az új bevezetések és szigorú rendszer miatt három év után azonban jelentkeztek a fáradás jelei: az innovációs készség csökkent, a dolgozók „ellustultak” a leszabályozott környezetben. Ekkor – a legjobbkor – az ISO 9001 szerinti minőségirányítási rendszer került a középpontba. Kialakították a minőségcélt, a célebontás rendszerét, minden munkatársat elláttak jól megfogalmazott célokkal. De mi biztosítja a megvalósítást? Erre a versenyt látták – és az is bizonyult – a legjobb megoldásnak. Ezt követően a stratégia megfogalmazásának szenteltek figyelmet, amelyet összefoglaltak a BSC (Balanced Scorecard) módszeren alapuló stratégiai térképen. A top down (felülről lefelé irányuló) ISO rendszer után fokozatosan előtérbe került a TQM alapfilozófia: a vezetés partnerséget, közös érdekeket és közös célokat jelentett. A fogyasztói, a vevői, a működési és a tulajdonosi értékteremtő folyamatok mellé beépült a tanulás, a humán erőforrás fejlesztés, az adat- és információmenedzsment rendszer. *Móricz* vezérigazgató elmondta, hogy a program összeállításánál végül is úgy döntöttek, azt mutatják be, ami a gazdaság hasznára van: egy innovatív minőségirányítási és menedzsment-rendszert, amely segíti a szervezeteket a nemzetközi porondra jutni.

Dobrosi Tamás humánpolitikai referens és Szőgyéni Gábor munkaügyi megbízott bemutatta a cég Humánerőforrás Menedzsment (HEM) rendszerét, a kialakításkor felmerült kérdéseket és azokat a megoldásokat, amelyek végül sikeresnek bizonyultak, valamint a társaságon belüli versenyfejlesztő hatását. Az új irányvonal felvetette a kérdést, hogyan lehet versenyképes piaci szereplő egy közszolgáltató, egy eddig nem versenyszférában működött cég? A válasz: a folyamatos fejlesztés és képzés tanulás által, kihasználva a cég egyik erősségét, a diplomások és a többszakmás munkavállalók magas arányát.

Az első blokk záróelőadása egy igen érdekes és hasznos rendszert mutatott be, amelynek segítségével a Nyírségvíz Zrt. a papírmintes iroda koncepciót kívánja megvalósítani. Kósa István a műszaki iroda vezetője és Zsoldos Krisztián informatikus-rendszergazda mutatták be az Adat és Információs Menedzsment rendszert. Ez a rendszer a beruházás, karbantartás, munkalap, térinformatika, termelés-folyamatirányítás, energia, labor, jelentéskészítés folyamatokat és feladatokat fedi le.

A találkozásokban gazdag szünet után Molnár József minőségirányítási mérnök és Gyuris Teodóra minőségirányítási munkatárs előadásában újra beleláthattunk a cég minőségirányítási történetébe a „Klasszikus ISO-tól a TQM-ig”, és megismerhettük a minőségirányítás elektronikus támogatását. Láthattuk, ahogyan a statikus rendszer egyre inkább dinamikussá válik, és kialakul az Integrált Irányítás Rendszer. Az INTERDOX rendszer az ISO-ra épül, területei a dokumentumtár, környezetirányítás, emberi erőforrás menedzsment, vevői elégedettség, minőségcélok, belső audit, vezetőségi átvizsgálás, reklamáció kezelése, beszállítók, alvállalkozók értékelése, képzés, mérőeszköz nyilvántartása.

A következő előadásban azonban Móricz István vezérigazgatótól és Galambos Sándor minőségirányítási és környezetirányítási vezetőtől még több ismeretet kaptunk, elsősorban a Minőség és Teljesítmény Menedzsment Rendszer ismertetése által. Az előadás bemutatta, hogy az egyén tudása, a partnerség milyen eredményeket hozhat, és melyek a fejlesztő hatások. A Minőség és Teljesítmény Menedzsment Rendszer 3 éves alkalmazásának tapasztalatai azt mutatják, hogy a munkatársak alkotókészsége, kreativitása és személyisé-

ge kiteljesedett. A vezérigazgató szerint egy magyar és egy német vagy francia vízmű esetében a hardverben, technológiában nincs már igazán különbség, csak a dolgozók mentális képességei térnek el. A nemzetközi versenyképességet az egyéni és szervezeti célok összehangolásával, a kreativitás ösztönzésével lehet növelni.

Ezt követően két team munkafolyamatát és konkrét eredményeit, módszereit ismerhettük meg. Szabó Istvánné és Kurtyánné bemutatta a Hibamentes értékesítési folyamat és ügyfélszolgálati tevékenység fejlesztését. Gyimesi Ernő és Dobrosi Tamás pedig a Piacon működő egység háttértámogatásának proaktív technikával (KANO) történő fejlesztését.

A délután során a Szövetség a Kiválóságért Közhasznú Egyesület is szót kapott: Szabó Kálmán ügyvezető igazgató felhívta a figyelmet a IIASA-Shiba Díj pályázatra, amelynek beadási határideje 2007. november hó. Ismertette a Regionális Minőségi Díjak meghirdetését és ütemezését, valamint az Elkötelezettség a Kiválóságért elismerésre történő pályázás lehetőségét. Sugár Karolina elnök beszámolt az EFQM Kiválóság Díj 2007. évi eredményeiről, az athéni díjátadásról. Szavazásra bocsátotta a Klub alapítók javaslatát a Klub következő elnökére. A klubtagok következő elnöknek Paizer Andort, a General Motors Powertrain-Magyarország Kft. vezérigazgatóját egyhangúlag megszavazták. Végül pedig meghívta a jelenlévőket a novemberi, 10 éves jubileumi klub-ülésre, Szentgotthárdra, a General Motors Powertrain-Magyarország Kft.-hez.

A nap nem csak szakmai tudásunkat gyarapította, hanem a szervezők egy olyan meglepetésről is gondoskodtak, amely szellemünket – lelkünket építette, mindenkit mélyen megérintett, meghatott: „A minőség másként” program csodálatos zenei élményt nyújtott. Szabó Dénes, a Cantemus kórusok vezetője érkezett a helyi Kodály Zoltán Általános Iskola diákjaival, a Cantemus Gyermek-kórusal. Balázs Árpád, Kodály Zoltán, Bartók Béla és Palestrina műveivel, a minőségi énekhanggal elvarázsoolták a konferencia résztvevőit, és buzdítottak mindenkit arra, hogy vissza-visszatérjen a tiszta forráshoz.

Szakonyi Andrea

Szövetség a Kiválóságért Közhasznú Egyesület